

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 16 czerwca 2022 r.
(OR. en)

10349/22

EF 172
ECOFIN 630
DELECT 94

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPRez)

Do: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: C(2022) 3801 final

Dotyczy: ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../... z dnia 14.6.2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria oceny możliwości modelowania czynników ryzyka zgodnie z metodą modeli wewnętrznych oraz częstotliwość tej oceny zgodnie z art. 325be ust. 3 tego rozporządzenia

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2022) 3801 final.

Załącznik: C(2022) 3801 final

Bruksela, dnia 14.6.2022 r.
C(2022) 3801 final

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 14.6.2022 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria oceny możliwości modelowania czynników ryzyka zgodnie z metodą modeli wewnętrznych oraz częstotliwość tej oceny zgodnie z art. 325be ust. 3 tego rozporządzenia

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST AKTU DELEGOWANEGO

W art. 325be ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 („rozporządzenie”) uprawniono Komisję do przyjmowania, zgodnie z przepisami art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 i po przedłożeniu odpowiednich projektów standardów przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB), odpowiednio aktów delegowanych określających kryteria oceny możliwości modelowania czynników ryzyka zgodnie z art. 325be ust. 1 tego rozporządzenia oraz aktów delegowanych określających częstotliwość tej oceny.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia EUNB w terminie trzech miesięcy od otrzymania projektów standardów technicznych Komisja podejmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia przedłożonych projektów. Komisja może również zatwierdzić projekty standardów technicznych tylko częściowo lub ze zmianami, jeżeli wymaga tego interes Unii, z uwzględnieniem szczegółowej procedury określonej w przedmiotowych artykułach.

2. KONSULTACJE PRZEPROWADZONE PRZED PRZYJĘCIEM AKTU

Zgodnie z art. 10 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB przeprowadził konsultacje publiczne na temat projektów standardów technicznych przedłożonych Komisji. Dokument konsultacyjny opublikowano na stronach internetowych EUNB 27 czerwca 2019 r., a konsultacje publiczne zakończono 4 października 2019 r. Ponadto EUNB zwrócił się o opinię w sprawie tych projektów do Bankowej Grupy Interesariuszy powołanej zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010. Wraz z projektami standardów technicznych EUNB przedstawił wyjaśnienie sposobu, w jaki wyniki wspomnianych konsultacji uwzględniono przy opracowywaniu ostatecznych projektów standardów technicznych przedłożonych Komisji.

Wraz z projektami standardów technicznych oraz zgodnie z art. 10 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB przekazał Komisji ocenę skutków, w tym analizę kosztów i korzyści, związanych z projektami standardów technicznych przedłożonych Komisji. Przedmiotowa analiza jest dostępna pod adresem: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/market-risk/draft-technical-standards-on-the-ima-under-the-frtb> na stronach 26–34 ostatecznych projektów regulacyjnych standardów technicznych.

3. ASPEKTY PRAWNE AKTU DELEGOWANEGO

W ostatecznych projektach standardów technicznych określa się kryteria oceny możliwości modelowania czynników ryzyka zgodnie z art. 325be ust. 1 rozporządzenia i ustalono częstotliwość tej oceny.

Ostateczne projekty standardów technicznych zawierają dwa różne kryteria, z których instytucje mogą korzystać przy ocenianiu możliwości modelowania czynnika ryzyka: a) określenie co najmniej 24 możliwych do sprawdzenia cen reprezentatywnych dla danego czynnika ryzyka na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy przy braku jakiegokolwiek okresu trwającego 90 dni lub dłużej, w trakcie którego występowałyby mniej niż cztery możliwe do sprawdzenia ceny reprezentatywne dla danego czynnika ryzyka lub b) określenie co najmniej 100 możliwych do sprawdzenia cen reprezentatywnych dla danego czynnika ryzyka na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy.

Ponadto w ostatecznych projektach standardów technicznych określa się zarówno wymogi, jakie cena powinna spełniać, aby można było uznać ją za możliwą do sprawdzenia, jak

również wymogi, których spełnienie pozwala uznać ceny możliwe do sprawdzenia za reprezentatywne dla czynników ryzyka na potrzeby oceny możliwości modelowania.

Ostateczne projekty standardów technicznych zawierają również uściślenie kryteriów oceny możliwości modelowania czynników ryzyka należących do określonych typologii. Ostateczne projekty standardów technicznych obejmują przepisy szczegółowe dotyczące czynników ryzyka należących do typologii krzywych, powierzchni, sześciąt i funkcji parametrycznych. We wszystkich tych przypadkach kryteria wywierają wpływ na odpowiednie podejścia związane z przypisywaniem do koszyków określone w ostatecznych projektach standardów technicznych na potrzeby oceny możliwości modelowania.

W ostatecznych projektach standardów technicznych określa się również częstotliwość, z jaką instytucje powinny przeprowadzać ocenę możliwości modelowania.

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 14.6.2022 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria oceny możliwości modelowania czynników ryzyka zgodnie z metodą modeli wewnętrznych oraz częstotliwość tej oceny zgodnie z art. 325be ust. 3 tego rozporządzenia

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012¹, w szczególności jego art. 325be ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ocena możliwości modelowania czynników ryzyka, o której mowa w art. 325be ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, powinna doprowadzić do ustalenia odpowiedniej miary ryzyka, z której instytucje powinny korzystać do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego dla każdego czynnika ryzyka objętego alternatywną metodą modeli wewnętrznych określoną w części trzeciej tytuł IV rozdział 1b rozporządzenia (UE) nr 575/2013 lub dla każdego czynnika ryzyka, który ma zostać objęty tą metodą. Możliwe do modelowania czynniki ryzyka powinny podlegać mierze ryzyka oczekiwanych braków obliczonej zgodnie z art. 325bb rozporządzenia (UE) nr 575/2013, natomiast niemożliwe do modelowania czynniki ryzyka powinny podlegać mierze ryzyka scenariusza warunków skrajnych obliczonej zgodnie z art. 325bk tego rozporządzenia.
- (2) Miara ryzyka oczekiwanych braków powinna ujmować rozkład prawdopodobieństwa czynników ryzyka na przestrzeni dostatecznie długiego okresu historycznego, w którym odpowiednie dane rynkowe dla tych czynników ryzyka są obserwowalne. Dlatego też czynnik ryzyka powinien zostać uznany za możliwy do modelowania w przypadku dostępności wystarczającej liczby obserwowalnych, możliwych do sprawdzenia cen reprezentatywnych dla tego czynnika ryzyka. Za okres odpowiedni do przeprowadzenia takiej oceny uznaje się 12-miesięczny okres obserwacji dobiegający końca w poprzednim sprawozdawczym dniu odniesienia. Aby uwzględnić jednak ewentualne opóźnienia w procesie udostępniania danych, instytucje powinny mieć możliwość zastąpienia takiego 12-miesięcznego okresu obserwacji przesuniętym okresem 12 miesięcy. W celu zapewnienia porównywalności praktyk w całej Unii tego rodzaju przesunięcie powinno ograniczać się do jednego miesiąca. Z tego samego względu instytucje powinny stosować takie przesunięte okresy spójnie w odniesieniu do wszystkich czynników ryzyka tego samego rodzaju oraz przekazać swojemu

¹ Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1.

właściwemu organowi szczegółową dokumentację wyjaśniającą stosowanie tych przesuniętych okresów.

- (3) Przewiduje się, że instytucje mogą nie dysponować wszystkimi informacjami na temat cen wymaganymi w celu przeprowadzenia oceny możliwości modelowania, jeżeli będą opierały się wyłącznie na swojej własnej działalności handlowej. Dlatego też przy ocenianiu, czy czynniki ryzyka są możliwe do modelowania, instytucje powinny mieć również możliwość skorzystania z informacji na temat cen uzyskanych od dostawców będących osobami trzecimi, o ile wspomniane informacje będą możliwe do sprawdzenia i o ile tacy dostawcy będący osobami trzecimi będą podlegali niezależnemu audytowi służącemu potwierdzeniu wiarygodności przekazywanych przez nich informacji na temat cen.
- (4) Kluczowym etapem oceny służącej ustaleniu, czy czynniki ryzyka są możliwe do modelowania, jest ocenienie reprezentatywności zidentyfikowanych, możliwych do sprawdzenia cen odnoszących się do tych czynników ryzyka. Cenę możliwą do sprawdzenia powinno się uznać za reprezentatywną dla danego czynnika ryzyka, jeżeli instytucja jest w stanie ustalić wartość tego czynnika ryzyka na podstawie wartości możliwej do sprawdzenia ceny, korzystając z powszechnie stosowanych metod ilościowych. Szereg tych metod wymaga od instytucji dysponowania dodatkowymi danymi wejściowymi, aby można było ustalić na ich podstawie wartość czynnika ryzyka, co dodatkowo zwiększa złożoność procesu wykazywania reprezentatywności cen możliwych do sprawdzenia. Z tego względu wspomniane metody, a także – w stosownych przypadkach – dodatkowe dane wejściowe powinny bazować na obiektywnych i należycie udokumentowanych informacjach, aby nie dopuścić do opierania się przez instytucje na błędnych przesłankach. Z uwagi na brak możliwości ich sprawdzenia oraz ich niereprezentatywność, zgodnie z międzynarodowymi standardami uzgodnień ani wycen zabezpieczenia nie powinno się uznawać za kwalifikowalne źródła cen możliwych do sprawdzenia.
- (5) Jeżeli czynniki ryzyka są punktami na krzywej, powierzchni lub sześcianu, możliwość modelowania takich czynników ryzyka powinno się oceniać stosownie do możliwości modelowania każdego koszyka tej krzywej, powierzchni lub sześcianu, biorąc pod uwagę wspólne ceny czynników ryzyka należących do danego koszyka. Oznacza to, że możliwość modelowania koszyka należy oceniać poprzez odniesienie do wszystkich możliwych do sprawdzenia cen przypisanych do tego koszyka, natomiast możliwe do sprawdzenia ceny reprezentatywne dla jednego czynnika ryzyka w koszyku należy traktować jako reprezentatywne dla wszystkich czynników ryzyka należących do tego samego koszyka. Ponadto instytucje powinny mieć możliwość wyboru standardowych koszyków lub – jeżeli uznają, że takie rozwiązanie będzie właściwsze dla określonej krzywej, powierzchni lub sześcianu – opracowanych przez siebie alternatywnych koszyków.
- (6) Ponadto kryteria możliwości modelowania czynników ryzyka powinny obejmować przypadki, w których instytucja korzysta z funkcji parametrycznej do przedstawienia krzywej, powierzchni lub sześcianu i wyznacza parametry tej funkcji jako czynniki ryzyka w swoim modelu pomiaru ryzyka. W takich przypadkach wspomniane kryteria powinny określać, w jaki sposób należy przeprowadzać ocenę możliwości modelowania, biorąc pod uwagę specyfikę tego rodzaju funkcji parametrycznych oraz parametrów funkcji.
- (7) Aby ułatwić właściwym organom ocenianie zgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia, należy doprecyzować, w jaki sposób instytucje mają spełniać ogólny

wymóg prowadzenia dokumentacji, o którym mowa w art. 325bi ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 575/2013, przy przeprowadzaniu oceny służącej ustaleniu, czy dany czynnik ryzyka jest możliwy do modelowania.

- (8) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowią projekty regulacyjnych standardów technicznych przedłożone Komisji przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.
- (9) Europejski Urząd Nadzoru Bankowego przeprowadził otwarte konsultacje publiczne na temat projektów regulacyjnych standardów technicznych, które stanowią podstawę niniejszego rozporządzenia, dokonał analizy potencjalnych powiązanych kosztów i korzyści oraz zasięgnął opinii Bankowej Grupy Interesariuszy powołanej na podstawie art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010²,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Kryteria oceny możliwości modelowania czynników ryzyka, które nie należą do krzywej, powierzchni ani sześcianu

1. Czynniki ryzyka pozycji, o których mowa w art. 325be ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i które nie należą do krzywej, powierzchni ani sześcianu, uznaje się za możliwe do modelowania, jeżeli spełniają one dowolne z poniższych kryteriów:
 - a) na przestrzeni 12–miesięcznego okresu obserwacji dobiegającego końca w poprzednim sprawozdawczym dniu odniesienia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/451³, spełnione zostały obydwa poniższe warunki:
 - (i) instytucja potwierdziła w odniesieniu do danego czynnika ryzyka istnienie co najmniej 24 cen, które są możliwe do sprawdzenia zgodnie z art. 2 niniejszego rozporządzenia, które zostały oznaczone odrębnymi datami obserwacji i które są uznawane za reprezentatywne dla tego czynnika ryzyka zgodnie z art. 3 niniejszego rozporządzenia;
 - (ii) nie doszło do wystąpienia żadnego okresu 90 dni ani dłuższego, w trakcie którego dostępnych było mniej niż cztery ceny możliwe do sprawdzenia, o których mowa w pkt (i);
 - b) na przestrzeni 12–miesięcznego okresu obserwacji, o którym mowa w lit. a), instytucja potwierdziła w odniesieniu do danego czynnika ryzyka istnienie co najmniej 100 cen, które są możliwe do sprawdzenia zgodnie z art. 2 niniejszego rozporządzenia, które zostały oznaczone odrębnymi datami obserwacji i które są uznawane za reprezentatywne dla tego czynnika ryzyka zgodnie z art. 3 niniejszego rozporządzenia.
2. Instytucja może zastąpić 12–miesięczny okres, o którym mowa w ust. 1, 12–miesięcznym okresem dobiegającym końca najwcześniej na miesiąc przed

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

³ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/451 z dnia 17 grudnia 2020 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do sprawozdań nadzorczych instytucji oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 680/2014 (Dz.U. L 97 z 19.3.2021, s. 1).

poprzednim sprawozdawczym dniem odniesienia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/451 („przesunięty okres”), jeżeli spełnione zostały wszystkie poniższe warunki:

- a) instytucja stosuje taki przesunięty okres spójnie w odniesieniu do wszystkich czynników ryzyka tego samego rodzaju co przedmiotowy czynnik ryzyka;
- b) instytucja stosuje taki przesunięty okres spójnie w miarę upływu czasu;
- c) instytucja udzieliła właściwemu organowi szczegółowych wyjaśnień dotyczących przyczyn stosowania takiego przesuniętego okresu.

Artykuł 2

Ceny możliwe do sprawdzenia

1. Cenę uznaje się za możliwą do sprawdzenia, jeżeli spełniono dowolny z poniższych warunków:
 - a) cenę ustalono na podstawie transakcji, której dana instytucja była stroną i którą zawarto na warunkach rynkowych;
 - b) cenę ustalono na podstawie transakcji zawartej na warunkach rynkowych przez osoby trzecie, która spełnia wszystkie warunki przewidziane w ust. 5;
 - c) cenę ustalono na podstawie faktycznych kwotowań konkurencyjnych, przedstawianych w dobrej wierze, kursów kupna i sprzedaży dokonywanych na warunkach rynkowych przez samą instytucję lub przez osoby trzecie, wartości, po których instytucja lub osoby trzecie zobowiązały się do zawarcia transakcji zgodnie z obowiązującym zwyczajem handlowym, a transakcja ta spełnia wszystkie warunki określone w ust. 5.
2. Niezależnie od ust. 1, ceny nie można uznać za możliwą do sprawdzenia, jeżeli spełniono dowolny z poniższych warunków:
 - a) cenę ustalono na podstawie transakcji lub kwotowań kursów kupna i sprzedaży między dwoma podmiotami należącymi do tej samej grupy;
 - b) cenę ustalono na podstawie transakcji lub kwotowań kursów kupna i sprzedaży przeprowadzanych na znikomą skalę w porównaniu ze zwyczajową skalą transakcji lub kwotowań odzwierciedlającą aktualne warunki rynkowe;
 - c) cenę ustalono na podstawie kwotowań, w przypadku których różnica pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży odbiega istotnie od różnicy pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży odzwierciedlającą aktualne warunki rynkowe;
 - d) cenę ustalono na podstawie transakcji, którą zawarto wyłącznie na potrzeby potwierdzenia dostępności wystarczającej liczby cen możliwych do sprawdzenia spełniających kryteria ustanowione w art. 1 niniejszego rozporządzenia;
 - e) cenę ustalono na podstawie kwotowań, których dokonano wyłącznie na potrzeby potwierdzenia dostępności wystarczającej liczby cen możliwych do sprawdzenia spełniających kryteria ustanowione w art. 1 niniejszego rozporządzenia.
3. Data obserwacji ceny możliwej do sprawdzenia musi odpowiadać dacie zawarcia transakcji lub dacie dokonania kwotowań kursów kupna i sprzedaży. Daty obserwacji cen możliwych do sprawdzenia należy rejestrować, stosując spójnie tę samą strefę czasową w odniesieniu do wszystkich źródeł danych.

4. Na potrzeby niniejszego artykułu dostawca będący osobą trzecią oznacza przedsiębiorstwo udostępniające dane dotyczące transakcji lub kwotowań instytucjom do celów art. 1 niniejszego rozporządzenia, uwzględniając dostawców usług w zakresie udostępniania informacji zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 36a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014⁴ oraz systemy wielostronne zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 1 pkt 19 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE⁵.
5. Transakcję lub kwotowania kursów kupna i sprzedaży można wykorzystać do celów, o których mowa w ust. 1 lit. b) i c), wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich poniższych warunków:
 - a) transakcja lub kwotowania zostały przetworzone za pośrednictwem dostawcy będącego osobą trzecią lub zgromadzone przez takiego dostawcę;
 - b) dostawca będący osobą trzecią lub instytucja zgodziły się przekazać właściwemu organowi instytucji, na jego żądanie, dowodów potwierdzających przeprowadzenie transakcji lub dokonanie kwotowań oraz dowodów potwierdzających cenę uzyskaną na podstawie takiej transakcji lub takich kwotowań;
 - c) dostawca będący osobą trzecią wskazał instytucji datę obserwacji transakcji lub kwotowań oraz przekazał jej minimalny zbiór informacji na temat transakcji lub kwotowań umożliwiający instytucji powiązanie ceny możliwej do sprawdzenia z czynnikami ryzyka, dla których cena ustalona na podstawie tej transakcji lub tych kwotowań jest reprezentatywna zgodnie z art. 3 niniejszego rozporządzenia;
 - d) instytucja potwierdziła, że dostawca będący osobą trzecią jest poddawany, przynajmniej raz do roku, niezależnemu audytowi przeprowadzanemu przez przedsiębiorstwo będące stroną trzecią w rozumieniu art. 325bi ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 575/2013 służącemu zweryfikowaniu wiarygodności przekazywanych przez niego informacji na temat cen, a także jego struktury zarządzania i stosowanych przez niego procedur, oraz że dysponuje dostępem do wyników audytu i sprawozdań z audytu i może przekazać je swojemu właściwemu organowi na jego żądanie.
6. Do celów ust. 5 lit. d) niezależny audyt przeprowadza się w celu ocenienia wszystkich poniższych elementów:
 - a) czy dostawca będący osobą trzecią znajduje się w posiadaniu informacji niezbędnych do ustalenia, czy cena jest możliwa do sprawdzenia, oraz do powiązania ceny możliwej do sprawdzenia z czynnikami ryzyka, dla których cena ta jest reprezentatywna zgodnie z art. 3 niniejszego rozporządzenia;
 - b) czy dostawca będący osobą trzecią jest w stanie wykazać wiarygodność informacji, o których mowa w lit. a);
 - c) czy dostawca będący osobą trzecią stosuje procedury wewnętrzne oraz dysponuje wystarczającą liczbą pracowników posiadających umiejętności niezbędne do zarządzania informacjami, o których mowa w lit. a);

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

- d) czy – w przypadku gdy dostawca będący osobą trzecią nie przekaze instytucji informacji niezbędnych do potwierdzenia, że cena jest możliwa do sprawdzenia – dostawca będący osobą trzecią jest zobowiązany umową do potwierdzenia możliwości sprawdzenia ceny.
7. Jeżeli dostawca będący osobą trzecią nie przekazał instytucji informacji niezbędnych do potwierdzenia, że cena jest możliwa do sprawdzenia, instytucja musi wykazać swojemu właściwemu organowi, że taki dostawca jest zobowiązany umową do potwierdzenia możliwości sprawdzenia ceny.

Artykuł 3

Reprezentatywność cen możliwych do sprawdzenia dla czynników ryzyka

1. Cenę możliwą do sprawdzenia uznaje się za reprezentatywną dla czynnika ryzyka w dniu obserwacji, jeżeli spełniono wszystkie poniższe warunki:
- a) dany czynnik ryzyka jest ściśle powiązany z ceną możliwą do sprawdzenia;
 - b) instytucja przyjęła opierającą się na solidnych założeniach metodę ustalania wartości czynnika ryzyka na podstawie wartości ceny możliwej do sprawdzenia.

Do celów lit. b) wszelkie dane wejściowe lub czynniki ryzyka inne niż cena możliwa do sprawdzenia wykorzystywane na potrzeby wspomnianej metody muszą bazować na obiektywnych danych.

2. Każda cena możliwa do sprawdzenia może zostać uznana za dostępną do celów obserwacji na potrzeby art. 1 w odniesieniu do wszystkich czynników ryzyka, dla których jest ona reprezentatywna zgodnie z ust. 1.
3. Jeżeli instytucja korzysta z czynnika systematycznego ryzyka kredytowego lub czynnika ryzyka dotyczącego cen akcji do ujmowania zmian obejmujących cały rynek dla określonych atrybutów grupy emitentów, uwzględniając państwo, region lub sektor działalności tych emitentów, możliwe do sprawdzenia ceny indeksów lub instrumentów rynkowych poszczególnych emitentów uznaje się za reprezentatywne dla takiego systematycznego czynnika ryzyka wyłącznie wówczas, gdy charakteryzują się one takimi samymi atrybutami jak ten czynnik ryzyka systematycznego.

Artykuł 4

Kryteria oceny możliwości modelowania czynników ryzyka, które należą do krzywej, powierzchni lub sześcianu

1. Czynniki ryzyka pozycji, o których mowa w art. 325be ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i które należą do krzywej, powierzchni lub sześcianu, uznaje się za możliwe do modelowania po podjęciu następujących kroków w następującym porządku:
- a) dla każdej krzywej, powierzchni lub sześcianu instytucja określa odpowiednie koszyki czynników ryzyka zgodnie z art. 5 niniejszego rozporządzenia;
 - b) instytucja ustala możliwość modelowania odpowiednich koszyków, o których mowa w lit. a), zgodnie z ust. 2;
 - c) instytucja uznaje za możliwy do modelowania każdy czynnik ryzyka należący do koszyka, który został uznany za możliwy do modelowania zgodnie z ust. 2.

2. Ocena służącą ustaleniu, czy koszyk jest możliwy do modelowania, przeprowadza się w oparciu o dowolne z poniższych kryteriów:
 - a) na przestrzeni 12-miesięcznego okresu obserwacji dobiegającego końca w poprzednim sprawozdawczym dniu odniesienia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/451:
 - (i) instytucja potwierdziła w odniesieniu do tego koszyka istnienie co najmniej 24 cen, które są możliwe do sprawdzenia zgodnie z art. 2 niniejszego rozporządzenia, które zostały oznaczone odrębnymi datami obserwacji i które zostały przypisane do tego koszyka, oraz
 - (ii) nie doszło do wystąpienia żadnego okresu 90 dni ani dłuższego, w trakcie którego dostępnych było mniej niż cztery ceny możliwe do sprawdzenia, o których mowa w pkt (i);
 - b) na przestrzeni 12-miesięcznego okresu obserwacji, o którym mowa w lit. a), instytucja potwierdziła w odniesieniu do tego koszyka istnienie co najmniej 100 cen, które są możliwe do sprawdzenia zgodnie z art. 2 niniejszego rozporządzenia, które zostały oznaczone odrębnymi datami obserwacji i które przypisano do tego koszyka.
3. Instytucja może zastąpić 12-miesięczny okres, o którym mowa w ust. 2, 12-miesięcznym okresem dobiegającym końca najwcześniej na miesiąc przed poprzednim sprawozdawczym dniem odniesienia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/451 („przesunięty okres”), jeżeli spełnione zostały wszystkie poniższe warunki:
 - a) instytucja stosuje taki przesunięty okres spójnie w odniesieniu do wszystkich koszyków należących do krzywej, powierzchni lub sześcianu;
 - b) instytucja stosuje taki przesunięty okres spójnie w miarę upływu czasu;
 - c) instytucja udzieliła swojemu właściwemu organowi szczegółowych wyjaśnień dotyczących stosowania takiego przesuniętego okresu.
4. Cenę możliwą do sprawdzenia przypisuje się do koszyka, do którego należy czynnik ryzyka, dla którego cena ta jest reprezentatywna zgodnie z art. 3 niniejszego rozporządzenia.
5. Do celów ust. 4 instytucja może uznać za czynnik ryzyka dowolny punkt na krzywej, powierzchni lub sześcianie należących do koszyka, niezależnie od tego, czy taki punkt jest czynnikiem ryzyka uwzględnionym w jej modelu pomiaru ryzyka.

Artykuł 5

Podjęcia związane z przypisywaniem do koszyków czynników ryzyka należących do krzywych, powierzchni lub sześcianów

1. Dla każdej krzywej, powierzchni lub sześcianu, do których należy dany czynnik ryzyka, instytucje określają koszyki należące do takiej krzywej, powierzchni lub sześcianu, korzystając ze standardowych, wcześniej określonych koszyków, o których mowa w ust. 2, albo z koszyków określonych przez same instytucje, o ile takie koszyki spełniają wymogi przewidziane w ust. 3.
2. Do celów ust. 1 za standardowe, wcześniej określone koszyki uznaje się następujące koszyki:

- a) dziewięć koszyków, o których mowa w wierszu i tabeli 1 w ust. 3, dla czynników ryzyka o jednym wymiarze terminu zapadalności t wyrażonym w latach, które przypisano do następujących szerokich kategorii czynników ryzyka:
- (i) „stopa procentowa”, z wyjątkiem czynników ryzyka przypisanych do szerokiej podkategorii czynników ryzyka „zmienność”;
 - (ii) „kurs walutowy”, z wyjątkiem czynników ryzyka przypisanych do szerokiej podkategorii czynników ryzyka „zmienność”;
 - (iii) „ceny towarów”, z wyjątkiem czynników ryzyka przypisanych do szerokich podkategorii czynników ryzyka „zmienność ceny energii i ceny emisji dwutlenku węgla”, „zmienność cen metali szlachetnych i cen metali nieżelaznych” oraz „zmienność cen pozostałych towarów”;
- b) sześć koszyków, o których mowa w wierszu ii tabeli 1 w ust. 3, dla każdego wymiaru terminu zapadalności t czynników ryzyka o więcej niż jednym wymiarze terminu zapadalności wyrażonym w latach, które przypisano do następujących szerokich kategorii czynników ryzyka:
- (i) „stopa procentowa”, z wyjątkiem czynników ryzyka przypisanych do szerokiej podkategorii czynników ryzyka „zmienność”;
 - (ii) „kurs walutowy”, z wyjątkiem czynników ryzyka przypisanych do szerokiej podkategorii czynników ryzyka „zmienność”;
 - (iii) „ceny towarów”, z wyjątkiem czynników ryzyka przypisanych do szerokich podkategorii czynników ryzyka „zmienność ceny energii i ceny emisji dwutlenku węgla”, „zmienność cen metali szlachetnych i cen metali nieżelaznych” oraz „zmienność cen pozostałych towarów”;
- c) pięć koszyków, o których mowa w wierszu iii tabeli 1 w ust. 3, dla każdego wymiaru terminu zapadalności t czynników ryzyka o co najmniej jednym wymiarze terminu zapadalności wyrażonym w latach, które przypisano do następujących szerokich kategorii czynników ryzyka:
- (i) „spread kredytowy”, z wyjątkiem czynników ryzyka przypisanych do szerokiej podkategorii czynników ryzyka „zmienność”;
 - (ii) „ceny akcji”, z wyjątkiem czynników ryzyka przypisanych do szerokich podkategorii czynników ryzyka „zmienność (duża kapitalizacja rynkowa)” i „zmienność (mała kapitalizacja rynkowa)”;
- d) pięć koszyków, o których mowa w wierszu iv tabeli 1 w ust. 3, dla wszystkich czynników ryzyka o co najmniej jednym wymiarze płynności, co wyrażono za pomocą współczynnika delta opcji (δ);
- e) pięć koszyków, o których mowa w wierszu iii tabeli 1 w ust. 3, oraz pięć koszyków, o których mowa w wierszu iv tabeli 1 w ust. 3, dla czynników ryzyka, które przypisano do następujących szerokich kategorii czynników ryzyka:
- (i) „kurs walutowy” w odniesieniu do czynników ryzyka przypisanych do szerokiej podkategorii czynników ryzyka „zmienność”;
 - (ii) „spread kredytowy” w odniesieniu do czynników ryzyka przypisanych do szerokiej podkategorii czynników ryzyka „zmienność”;

- (iii) „ceny akcji” w odniesieniu do czynników ryzyka przypisanych do szerokich podkategorii czynników ryzyka „zmienność (duża kapitalizacja rynkowa)” i „zmienność (mała kapitalizacja rynkowa)”;
 - (iv) „ceny towarów”, w odniesieniu do czynników ryzyka przypisanych do szerokich podkategorii czynników ryzyka „zmienność ceny energii i ceny emisji dwutlenku węgla”, „zmienność cen metali szlachetnych i cen metali nieżelaznych” oraz „zmienność cen pozostałych towarów”;
- f) sześć koszyków, o których mowa w wierszu ii tabeli 1 w ust. 3, pięć koszyków, o których mowa w wierszu iii tabeli 1 w ust. 3, oraz pięć koszyków, o których mowa w wierszu iv tabeli 1 w ust. 3, dla czynników ryzyka przypisanych do szerokiej kategorii czynników ryzyka „stopa procentowa” i do szerokiej podkategorii czynników ryzyka „zmienność” o wymiarze terminu zapadalności, wymiarze terminu wygaśnięcia i wymiarze płynności.

Do celów lit. d), w odniesieniu do rynków opcji wykorzystujących inne konwencje niż współczynnik delta opcji na potrzeby ustalania płynności, instytucje przekształcają koszyki, o których mowa w wierszu iv tabeli 1 w ust. 3, w taki sposób, aby odpowiadały one konwencjom obowiązującym na tych rynkach opcji, stosując techniki ilościowe bazujące na własnych modelach wyceny instytucji, o ile takie modele wyceny zostały dobrze udokumentowane i są poddawane niezależnemu przeglądowi.

3. Do celów ust. 2 standardowy koszyk może zostać podzielony na mniejsze koszyki.

Tabela 1

Nr koszyka	1	2	3	4	5	6	7	8	9
i.	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 4$	$4 \leq t < 7$	$7 \leq t < 12$	$12 \leq t < 18$	$18 \leq t < 25$	$25 \leq t < 35$	$35 \leq t$
ii.	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 4$	$4 \leq t < 10$	$10 \leq t < 18$	$18 \leq t < 30$	$30 \leq t$			
iii.	$0 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 3.5$	$3.5 \leq t < 7.5$	$7.5 \leq t < 15$	$15 \leq t$				
iv.	$0 \leq \delta < 0.05$	$0.05 \leq \delta < 0.3$	$0.3 \leq \delta < 0.7$	$0.7 \leq \delta < 0.95$	$0.95 \leq \delta \leq 1$				

4. Do celów ust. 1 instytucje mogą samodzielnie ustanowić koszyki dla danej krzywej, powierzchni lub sześcianu, jeżeli spełniono wszystkie poniższe warunki:
- a) koszyki obejmują całą krzywą, powierzchnię lub sześcian;
 - b) koszyki nie pokrywają się ze sobą;
 - c) każdy koszyk zawiera dokładnie jeden czynnik ryzyka uwzględniany w obliczeniach teoretycznych zmian wartości portfela jednej z jednostek odpowiadających za handel instytucji w celu oceny zgodności z wymogami dotyczącymi przypisania zysków i strat ustanowionymi w art. 325bg rozporządzenia (UE) nr 575/2013.
5. Na potrzeby oceny możliwości modelowania czynników ryzyka z szerokiej kategorii czynników ryzyka „spread kredytowy”, które należą do określonego koszyka terminu zapadalności, instytucja może przenieść ceny możliwe do sprawdzenia znajdujące się w jednym koszyku do sąsiedniego koszyka powiązanego z krótszymi terminami zapadalności wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich poniższych warunków:

- a) instytucja nie posiada ekspozycji wobec żadnego czynnika ryzyka należącego do koszyka o dłuższych terminach zapadalności, a tym samym nie korzysta z żadnych tego rodzaju czynników ryzyka w ramach swojego modelu zarządzania ryzykiem;
- b) każdą cenę możliwą do sprawdzenia zalicza się wyłącznie do jednego koszyka terminu zapadalności;
- c) każdą cenę możliwą do sprawdzenia można przenieść wyłącznie jednokrotnie.

Artykuł 6

Kryteria oceny możliwości modelowania czynników ryzyka stanowiących parametry funkcji krzywej lub powierzchni parametrycznej bądź sześcianu parametrycznego

1. Instytucje, które korzystają z co najmniej jednej funkcji parametrycznej do przedstawienia krzywej, powierzchni lub sześcianu i które uwzględniają parametry funkcji jako czynniki ryzyka w swoich wewnętrznych modelach pomiaru ryzyka, oceniają możliwość modelowania tych parametrów funkcji, podejmując w odniesieniu do każdej funkcji parametrycznej następujące kroki w następującym porządku:
 - a) wspomniane instytucje identyfikują zbiór punktów na krzywej, powierzchni lub sześcianie, które wykorzystano do kalibracji funkcji parametrycznej;
 - b) wspomniane instytucje stosują podejście związane z przypisywaniem do koszyków opisane w art. 5 ust. 2 w taki sposób, jak gdyby czynniki ryzyka w ramach ich modelu pomiaru ryzyka stanowiły punkty zidentyfikowane zgodnie z lit. a);
 - c) wspomniane instytucje oceniają zgodnie z art. 4 ust. 2 i 3 możliwość modelowania koszyków utworzonych w rezultacie zastosowania podejścia związanego z przypisywaniem do koszyków opisanego w art. 5 ust. 2 w taki sposób, jak gdyby czynniki ryzyka w ramach ich modelu pomiaru ryzyka stanowiły punkty zidentyfikowane zgodnie z lit. a).
2. Możliwość modelowania parametru funkcji parametrycznej, o której mowa w ust. 1, ocenia się poprzez zidentyfikowanie zbioru punktów na krzywej, powierzchni lub sześcianie, które wykorzystano do kalibracji tego parametru funkcji. Jeżeli zidentyfikowane punkty należą wyłącznie do koszyków uznanych za możliwe do modelowania w rezultacie oceny przeprowadzonej zgodnie z ust. 1 lit. c), parametr funkcji uznaje się za możliwy do modelowania.

Artykuł 7

Dokumentacja

1. Instytucje dokumentują w swoich wewnętrznych zasadach polityki wszystkie następujące elementy:
 - a) zestawienie i opis podlegających ocenie możliwości modelowania czynników ryzyka wykorzystywanych w ich modelu pomiaru ryzyka;
 - b) źródła możliwych do sprawdzenia informacji na temat cen wykorzystywanych na potrzeby oceny możliwości modelowania czynników ryzyka;
 - c) kryteria uznania ceny za możliwą do sprawdzenia zgodnie z art. 2, z uwzględnieniem informacji na temat sposobu, w jaki instytucja ocenia, czy skala transakcji lub zatwierdzonego kwotowania nie jest znikoma w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. b) i czy

różnica pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży kwotowania jest rozsądna w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. c);

- d) przebieg procesu przyporządkowywania i kryteria stosowane w celu potwierdzenia reprezentatywności możliwych do sprawdzenia cen dla czynników ryzyka, o której mowa w art. 3, z uwzględnieniem informacji na temat metody ustalania wartości czynnika ryzyka na podstawie możliwych do sprawdzenia cen oraz wszelkie dodatkowe dane wejściowe, jakie mogą być potencjalnie potrzebne w ramach tej metody;
 - e) wyniki oceny możliwości modelowania przeprowadzonej w odniesieniu do krzywych, powierzchni lub sześcianów parametrycznych, o której mowa w art. 6;
 - f) opis sposobu korzystania z podejść związanych z przypisywaniem do koszyków, o których mowa w art. 5, zawierający również szczegółowe informacje na temat tego, czy – a jeżeli tak, w jaki sposób – instytucja stosuje przepisy art. 5 ust. 5;
 - g) uzasadnienie skorzystania z 12–miesięcznego przesuniętego okresu zgodnie z art. 1 ust. 2 lub art. 4 ust. 3.
2. W odniesieniu do każdego czynnika ryzyka instytucje gromadzą wyniki swojej oceny możliwości modelowania, uwzględniając dokumentację, o której mowa w ust. 1, przez co najmniej jeden rok. Jeżeli chodzi o czynniki ryzyka, w odniesieniu do których instytucje nie dysponują jeszcze wynikami obejmującymi okres pełnego roku, instytucje prowadzą dokumentacje stosownych wyników w maksymalnym możliwym zakresie.

Artykuł 8 **Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 14.6.2022 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN